

Høring om ansattes retsstilling under insolvensbehandling – betænkning nr. 1555

Den 25. juni 2015
Sagsnr. S-2015-367
Dok.nr. D-2015-12663

Akademikerne og FTF har ved e-mail af 16. april 2015 modtaget ovenstående betænkning i høring.

Akademikerne og FTF har flere bemærkninger til betænkningen, som generelt vurderes at skabe en skævvridning mellem de forskellige lønmodtagergrupper på arbejdsmarkedet, idet betænkningen i høj grad favoriserer faglærte – og ufaglærte lønmodtagergrupper på bekostning af funktionæransatte.

Der er en vægtig samfundsmæssig interesse i, at lovgivningen understøtter konkurstruede og konkursramte virksomheder i kunne fastholde nøglemedarbejdere og vidensmedarbejdere, som kan bistå virksomheden med at overleve eller blive afviklet med et så begrænset økonomisk tab som muligt.

Det er derfor helt afgørende, at lovgivningen sikrer, at alle lønmodtagergrupper i en konkurssituation har den fornødne økonomiske sikkerhed.

Betænkningen vil dog føre til, at funktionærer mister incitamentet til at fortsætte ansættelsen i en virksomhed, der kommer i økonomiske vanskeligheder, da funktionæren på grund af bl.a. det foreslåede beløbsloft for lønprivilegiet samt fjernelsen af minimallønserstatningen mister den økonomiske sikkerhed, der ligger i det lovbestemte opsigelsesvarsel i funktionærloven.

Konkret bemærker Akademikerne og FTF følgende:

Beløbslofterne i betænkningen

De nuværende regler i Lov om Lønmodtagernes Garantifond betyder, at lønmodtagerne på nuværende tidspunkt er underlagt et beløbsloft på 160.000 kr. netto i tilfælde af arbejdsgiverens konkurs. Akademikerne og FTF's medlemsorganisationer oplever allerede nu, at en stor del af deres medlemmer ikke får dækket dele af deres løn-, pensions- og fe-

riepengetilgodehavende via lønmodtagernes Garantifond, når arbejdsgiveren går konkurs. Det er derfor almindeligt forekommende for disse lønmodtagergrupper, at der også anmeldes lønkrav i boet efter konkurslovens § 95.

Det fremgår af betænkningen, at LG har opgjort antallet af ansatte der i 2013 ramte LG loftet på 160.000 kr. til **704** ansatte. Det er således ikke noget ubetydeligt antal ansatte, der årligt kommer i klemme, og som betænkningen vil afskære fra at få sit løntilgodehavende behandlet som et lønprivilegium i en konkurssituation.

En ændring af lønprivilegiets afgrænsning fra tidsmæssig til beløbsmæssig afgrænsning på 160.000 kr., vil derfor i praksis fratage Akademikerne og FTF's medlemsgruppers den lovsikrede tryghed i form af ret til løn under fritstilling, herunder ret til minimalerstatning samt fratrædelsesgodtgørelse, der kendetegner funktionæransættelsen, og som følger direkte af funktionærloven.

Det er desuden stærkt problematisk, at betænkningen lægger op til en udvidelse af de kravtyper, der skal omfattes af Konkurslovens § 95, uden en samtidig forhøjelse af beløbsloftet.

I forlængelse af dette høringssvars indledning bemærkes det endvidere, at betænkningens forskellige beløbslofter fører til en forskelsbehandling af forskellige lønmodtagergrupper, idet fag- og ufaglærte lønmodtagergrupper i vid udstrækning vil opleve, at de får deres fulde krav dækket, hvorimod medlemmer af Akademikerne og FTF vil opleve, at de kun får dele af deres krav dækket.

En arbejdsgivers konkurs er en voldsom økonomisk begivenhed for en lønmodtager, idet den forventede løn, som lønmodtageren har baseret sin livsførelse på, udebliver uden varsel. At lønmodtageren derudover risikerer ikke at få dækket sit fulde krav fra LG med henvisning til, at lovgiver i 1971 besluttede, at dækningsgraden hos LG blot skal afspejle niveauet for et halvt års indkomst for en fuldt beskæftiget faglært arbejder i hovedstadsområdet, er både samfundsmæssigt utidssvarende og økonomisk katastrofalt for en lønmodtager anno 2015.

Det kan i den forbindelse oplyses, at privatansatte akademikere uden ledelsesbeføjelser i gennemsnit skønnes at have en aflønning indenfor intervallet 55.000-65.000 kr. pr. måned. Et beløbsloft på 160.000 kr., vil derfor alene kunne rumme mellem 2 og 3 måneders løn for denne gruppe.

I en konkurssituation vil det ofte være lønmodtageren der indgiver konkursbegæringen pga. manglende lønudbetaling, typisk for den seneste månedsløn. 160.000 kr. loftet skal således i praksis dække den seneste

måneds løn samt lønnen i opsigelsesperioden. Dette indebærer derfor i realiteten, at medlemmer af Akademikerne og FTF med en månedsløn på fx 60.000 kr. kun har dækning for, hvad der svarer til mellem 1 og 2 måneders løn i opsigelsesperioden på trods af, at den pågældende funktionær har op til 6 måneders opsigelsesvarsel.

I forbindelse med de seneste års konkurser indenfor entreprenørbranchen har en af FTF's medlemsorganisationer erfaret at op til 11,5 % af medlemmerne ikke var dækket fuldt ud i forhold til § 95 og 21% ikke har opnået fuld dækning i forhold til § 97 krav. Den relativt store andel af udækkede krav for lønmodtagere, der end ikke er i nærheden af en månedsløn på 55.000-65.000 kr., bør være et så kraftigt incitament for en forhøjelse af beløbslofterne at det ikke kan siddes overhøring.

Beløbsloftet på 160.000 kr. er således alt for lavt i forhold til lønmodtagergrupper under Akademikerne og FTF, og det er helt urimeligt, at disse lønmodtagergrupper ikke kan få den samme sikkerhed for løntilgodehavender i en konkurssituation, som andre lønmodtagergrupper.

Minimalerstatning og fratrædelsesgodtgørelse

I betænkningen foreslås det, at krav vedrørende minimalerstatning samt fratrædelsesgodtgørelse ikke længere skal være omfattet af lønprivilegiet i konkurslovens § 95. I stedet foreslås det behandles som efterstillede krav efter konkurslovens § 98.

Dette er en klar forringelse for funktionærer.

Netop retten til minimalerstatning samt fratrædelsesgodtgørelse for lang og tro tjeneste er nogle af funktionæransættelsens grundvilkår og karakteristika. Ved at fjerne adgangen til minimalerstatning og fratrædelsesgodtgørelse i konkurssituationer ændrer man grundlæggende på balancen på arbejdsmarkedet, og det er derfor ikke noget man bør gøre uden at involvere arbejdsmarkedets parter.

I betænkningen anføres at hverken minimalerstatningen eller fratrædelsesgodtgørelse efter funktionærlovens § 2a er udtryk for et økonomisk tab. Denne opfattelse må på det kraftigste tilbagevises. For funktionærer som har en lovbestemt ret til minimalerstatning samt § 2a fratrædelsesgodtgørelse er disse ydelser netop noget funktionærer altid kan regne med og har en berettiget forventning om, og derfor har bygget sin økonomiske livssituation op om. Det vil derfor være ødelæggende for funktionærers privatøkonomi, hvis disse ydelser mistes i en konkurssituation.

Særligt i relation til fratrædelsesgodtgørelse, så tager betænkningen ikke højde for de hensyn, som ligger bag den seneste lovændring af

funktionærlovens § 2a jf. Lov nr. 52 af 27. januar 2015, hvor formålet med fratrædelsesgodtgørelsen blev ændret fra at lette overgangen til ny beskæftigelse til at give en anerkendelse for lang og tro tjeneste og en kompenserende foranstaltning i en situation, hvor funktionæren afskediges efter at have arbejdet i samme virksomhed i mange år. Akademikerne og FTF imødeser derfor, at disse hensyn indgår i det videre arbejde med konkurslovgivningen.

Endvidere virker det paradoksalt, at Konkursrådet på den ene side ønsker en forenkling af administrationen af eventuelle nye regler på området og samtidig fremsætter et forslag, der indebærer, at tabsstatningen fremover skal opgøres måned for måned med en dertilhørende administrativ byrde for LG, lønmodtageren og dennes faglige organisation, der typisk bistår medlemmerne i konkurssituationer.

Generelt rammer betænkningens forslag om at undtage minimallønserstatning samt fratrædelsesgodtgørelse fra konkurslovens § 95 lønmodtagere med et højt uddannelsesniveau og eventuelle høj anciennitet særligt hårdt. Typisk har disse lønmodtagergrupper en tilsvarende høj løn og rammer derfor det foreslåede beløbsloft hurtigere end de øvrige lønmodtagergrupper. Når minimalerstatninger og fratrædelsesgodtgørelser herudover skal opgøres som tabsbegrænsning, så vil denne gruppe af lønmodtagere blive ramt uforholdsmæssigt hårdt af de forslag, som Konkursrådet fremlægger i betænkningen.

Kravstyper

Det forekommer urimeligt, at lønmodtagere, der har imødekommet en arbejdsgivers ønske om at betale arbejdsrelaterede udgifter med egne midler, risikerer at disse udlæg ikke kan refunderes ved arbejdsgiverens konkurs, såfremt beløbsloftet på 160.000 kr. netto ikke efterlader plads til en dækning af disse udlæg.

En lønmodtagers udlæg for en arbejdsgiver vil altid være i arbejdsgiverens interesse, hvorfor der må tages særskilt hensyn til lønmodtagere, som ved en arbejdsgivers konkurs risikerer at denne velvilje medfører et økonomisk tab for lønmodtageren. Dette hensyn kan imødekommes ved at oprette en selvstændig dækningskategori uden loft, hvorfor Akademikerne og FTF foreslår dette. Det nuværende forslag fra Konkursrådet uden en selvstændig dækning risikerer at udsætte lønmodtageren for et ugennemskueligt pres fra en konkurstruet arbejdsgiver, der afviser en lønmodtagers betænkeligheder ved at dække arbejdsgiverens udgifter med en henvisning til, at udlæggene jo dækkes af LG hvis konkursen indtræder – uden at beløbsloftets begrænsning tages ind i overvejelserne.

Ledende medarbejdere

Akademikerne, og især FTF, vil gerne kvittere for, at Konkursrådet har tiltrådt de betragtninger, som FTF ved brev af 13. april 2011 anmodede Konkursrådet om at medtage i betænkningen, og som på baggrund af rådets overvejelser nu konkret udmønter sig et forslag om, at skifteretten kan bestemme, at en virksomheds øverste ledelse skal omfattes af fortrinsretten og dermed privilegiet i konkurslovens § 95, såfremt det under hensyn til en række konkrete forhold findes rimeligt begrundet.

FTF har i ovennævnte henvendelse redegjort for, hvorfor FTF finder, at ledere af selvejende institutioner bør være omfattet af lønprivilegiet.

Det er FTF's vurdering, at den gældende retsstilling er såvel urimelig som utidssvarende, og på baggrund af praksis fra FTF's område, anmodede FTF Konkursrådet om at overveje en ændring af konkurslovens § 95.

FTF ønsker således, at ledere af selvejende institutioner bliver sidestillet med ansatte, hvorefter de pågældende ledere i tilfælde af konkurs vil have lønprivilegium og vil kunne opnå udbetaling af deres lønkrav mv. fra Lønmodtagernes Garantifond på lige fod med andre ansatte, og FTF tilslutter sig forslag Lov om ændring af Konkursloven, § 95, stk. 4, i rådets lovudkast.

Freelancere

Det bør tilsvarende præciseres, at lønprivilegiet i konkurslovens § 95, stk.1 også omfatter freelancere og andre løst ansatte på lønmodtager-vilkår, som modtager løn/honorar fra arbejdsgiveren, fx gennem efterfølgende fremsendelse af tidsopgørelse eller faktura til arbejdsgiveren.

Fritvalgsordninger

Forslaget om at oprette et selvstændigt loft på fritvalgsordninger på 10.000 kr. er sympatisk. Det vil dog føre til en forskelsbehandling i forhold til de lønmodtagergrupper, der ikke er omfattet af en overenskomst med fritvalgsordninger. Fritvalgsordninger findes hovedsageligt indenfor DA-LO overenskomstområdet. Man kan derfor forudse den absurde situation, at lønmodtagere som er omfattet af en overenskomst under DA-LO får dækket op til 170.000 kr, mens deres funktionæransatte kollegaer på samme virksomhed, som eksempelvis er ansat på individuel kontrakt, alene vil få dækket 160.000 kr.

Forslaget bør derfor suppleres med en tilsvarende forøgelse af beløbsloftet for lønprivilegiet for de lønmodtagergrupper, der ikke er omfattet af

en fritvalgsordning –i det mindste i de tilfælde, hvor der på den konkursramte virksomhed er lønmodtagergrupper, som har en fritvalgsordning.

Ophævelse af konkursreguleringen

Akademikerne og FTF anser det for positivt, at konkursreguleringen ophæves som foreslået af Konkursrådet. Dog gøres de ovenfor nævnte betragtninger vedrørende beløbsloftet sig tilsvarende gældende i relation til ophævelse af konkursreguleringen.

Udbetaling lønperiode for lønperiode

Som nævnt ovenfor, så er en arbejdsgivers konkurs en meget stor økonomisk byrde for en lønmodtager, som oftest er fuldstændig afhængig af den lønudbetaling, som modtages fra arbejdsgiveren. På nuværende tidspunkt yder mange medlemsorganisationer lån til deres medlemmer, som er ramt af deres arbejdsgivers konkurs. Alternativt er lønmodtageren henvist til at søge hjælp ved dennes bank eller lignende. Et sådant lån forudsætter oftest, at lønmodtageren med klarhed kan redegøre for hvad LG forventes at udbetale til lønmodtageren.

Det er derfor positivt at Konkursrådet tilstræber, at udbetalingerne fra LG sker løbende således lønmodtageren modtager løn til forfaldstid i opsigelsesperioden. Akademikerne og FTF er dog bekymrede for, om LG kan løfte denne administrative byrde. Sammenholdt med, at lønmodtagerens økonomiske tilgodehavende hos LG bliver sværere at opgøre forlods qua de ændringer Konkursrådet foreslår, så forudser Akademikerne og FTF en risiko for, at lønmodtagerne får sværere ved at optage lån hos medlemsorganisationerne, banker eller lignende hvis LG ikke straks efter eventuelle lovændringer træder i kraft, formår at løfte den ekstra administrative byrde, som betænkningen pålægger LG.

Rekonstruktion

Akademikerne og FTF anser det for positivt, at Konkursrådet foreslår, at LG allerede ved indledningen af rekonstruktionsbehandling bliver forpligtet til at dække krav fra fritstillede og fortsat beskæftigedes § 95 krav. Dog anføres de ovenfor nævnte bemærkninger vedrørende beløbslofterne også i relation til disse udbetalinger.

Det skal dog særligt bemærkes, at der bør indføres et krav om, at de ansatte orienteres om, at der indledes rekonstruktionsbehandling. Dette er desværre ikke tilfældet med bestemmelsen i § 11b, stk. 1.

Endelig skal det bemærkes, at den foreslåede ophævelse af § 12q, stk. 2, indebærer, at den øverste ledelse bliver frataget adgangen til sikkerhedsstillelse under rekonstruktion. Dette kan derfor få store konsekvenser for virksomhedens videre overlevelse, da ledelsen ikke kan forventes at ville fortsætte arbejdet uden sikkerhedsstillelse for lønnen. Det skal derfor foreslås, at hele ledelseslaget bliver omfattet af rekonstruktionsgarantien.

Med venlig hilsen

Finn R. Larsen

D: 29 66 69 77

E: frl@ac.dk

Bente Sorgenfrey

D: 4045 2645

E: beso@rtf.dk

